

indgaaelse; denne Bestemmelse giver ikke tilstrækkelig Frihed. Hvis man vil gaa over til valgfri Ægteskabsindgaaelse, maa der drages Omsorg for en Maade at udføre Handlingen paa, saa at den bliver lige saa lovgyldig og ligesaa etisk som den anden Maade, saaledes at der ikke overfor Staten, Offentligheden og Folket bliver nogen Forskel paa de to Maader at indgaa Ægteskab paa, men at de regnes for lige gode. Det er sagt flere Gange, at Ægteskabet er en borgerlig Handling. Jeg tror, det er for snævert et Udtryk; Ægteskabet er en menneskelig Handling, og Menneskelivet omfatter mere end det borgerlige. Grundtvig er blevet nævnt saa tidt, og jeg kunde nævne et Udtryk, jeg godt kan lide, af ham, han siger: Ægteskabet er, som de to Mennesker er, der indgaa Ægteskabet, og hvis de to Mennesker er kristeligt sindede, saa vil deres Ægteskab ogsaa faa et kristeligt Præg. Saadan som deres menneskelige Tankegang er, saadan vil ogsaa deres Ægteskab forme sig, og det bliver i hvert Fald mere end borgerligt. Der er ikke ret mange Mennesker, som ikke er noget andet og mere end ligefrem Borgere.

Til Slutning skal jeg gøre en Bemærkning til det ærede Medlem fra Stege (Jessen). Han kom med en mærkelig Udtalelse om, at dette Lovforslag var et Udslag af den materialistiske Historieopfattelse; det tror jeg ikke, det er. Jeg er maaske ikke saa kendt med den materialistiske Historieopfattelse. Jeg har hørt, at der var et andet Medlem, der ikke kendte videre til den, hvad der vakte det ærede Medlems store Forundring. Det er muligt, at jeg er lidt klogere paa, hvad der er den materialistiske Historieopfattelse, men det kan maaske være smaat nok med det. Jeg vil i alt Fald haabe, at den materialistiske Historieopfattelse, som det ærede Medlem fra Stege støttede sig til, er noget bedre end Opfattelsen i Socialdemokratiet af dets Forhold til Kvindesagen. Det er ikke uhørt, at der er Socialdemokrater, som staar op og siger, at dette Parti har først været med og har gjort det største Arbejde for Kvindernes Frihed og Ret; men det er nu ikke rigtigt historisk set, thi her i Landet blev der slaaet et Slag for Kvindernes Frihed og Ret længe, før Socialdemokratiet var blevet til, og før det blev til, kan det dog vel ikke have været i Gang med at gøre et Arbejde for Kvindernes Frihed og Ret. Partiet skulde først fødes til Verden, før det kunde blive saa kraftigt og virksomt. Men med Hensyn til den materialistiske Historieopfat-

telse vil jeg sige, at jeg tror ikke, at dette Lovforslag hviler paa den. Lovforslaget hviler paa den Anskuelse, at Mand og Kvinde begge er Mennesker, og at begge skal have Menneskerettigheder. Det tror jeg ikke har noget med den materialistiske Historieopfattelse at gøre. Tværtimod vil jeg være tilbøjelig til at tro, at hvor den materialistiske Historieopfattelse viser sig i Livet, skal det nok ogsaa komme til at vise sig, at der kommer Kvinderne til at trække det korteste Straa og til at lide mest, og i denne Forbindelse vil jeg gerne gøre en Bemærkning til det ærede 13de Medlem for Hovedstaden (Elna Munch), som gentagne Gange har udtalt, at Paulus var ikke god mod Kvinderne. Jeg vil bede det ærede Medlem om at lytte til Kirkeministerens Ord fra forleden Dag, hvor han rigtigt fremdrog enkelte Punkter af Pauli Forhold til Kvinderne og til Trællene og til Grækerne, til Hedningerne, hvor han sagde: Her er ikke Mand eller Kvinde, og her er ikke Fri eller Træl eller Jøde eller Græker. Men han fremhæver den fællesmenneskelige Ret, og jeg vil forstærke dette Udtryk og sige, at jeg tror ikke, der er mange Enkeltmennesker, som har bidraget mere til, at Kvinderne i Tidens Løb er kommet til deres Ret, end denne Apostel, hvis enkelte Udtryk man mener at man kan bruge imod Kvinderne. Det er jo dog sikkert og vist, at det er den kristne Kirkes Gang gennem Landene og dens Virksomhed, som har været med til at hæve Trældommen og til at indsætte Kvinderne i adskillige af de menneskelige Rettigheder, som de har faaet gennem Tiderne, og som har gjort Livet taaleligere for dem, end det var i det gamle Hedenskabs og Jødedoms Tid. Der bliver saa tidt talt om, at den kristne Tro indeholder Fordomme. Her kan det med Sandhed siges, at den har været med til — derfor har den saa mange Venner blandt Kvinderne — at løfte Kvinderne op til en menneskeværdig Tilværelse i Tidens Løb.

**Johannes Lou:** Forskellen fra Natu-rens Haand mellem Mand og Kvinde er saa afgørende, at intet Lovforslag formaar at udslette denne Forskel. Selv den mest udstrakte Valgret og offentlige Ligestillet- hed formaar ikke at udslette den gode Kvindes sande Natur, der jo er Moderfølelsen. Det er Kvindens alt beherskende Natur, og hendes Lyst og Evne gaar kun ud paa at se hendes Evner udvikle sig og forplante sig videre i hendes Børn. Men